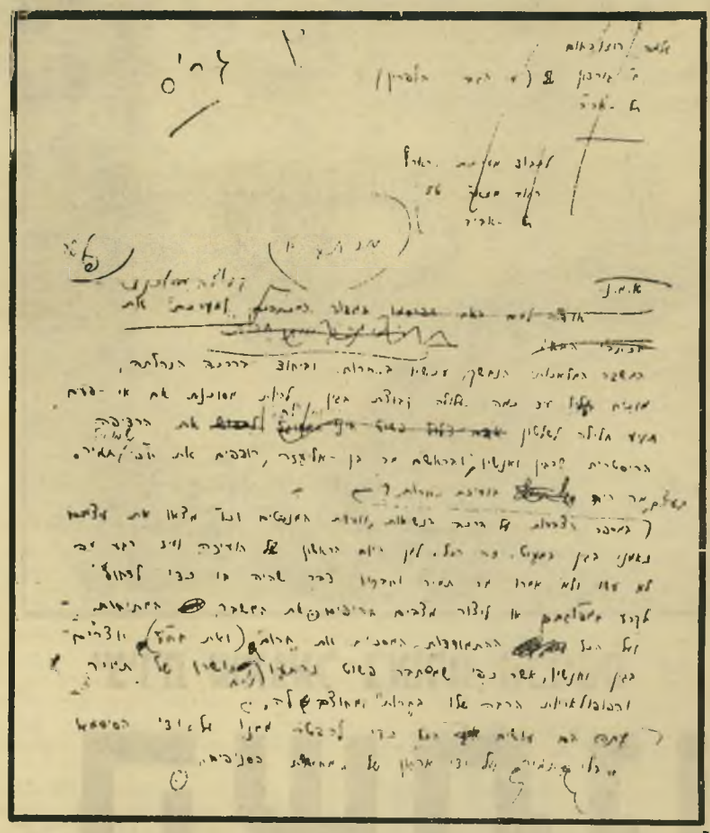

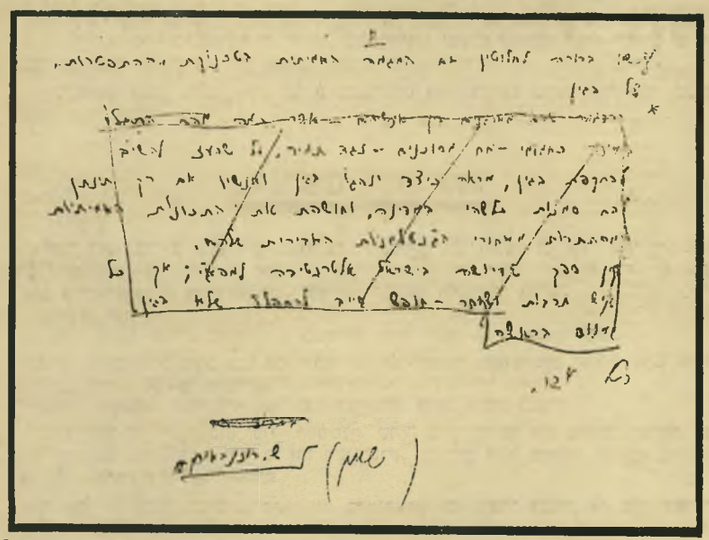

אלה הם שני העמודים של מכתבו של חיים אמסטרדאם, אותו החתים בשם הכוזב „ש. רוזנבאום". על המכתב נראים סימני העריכה של מערכת הארץ. בראש העמוד הראשון מופיעה הכתובת „כן — גרוס", סימן שד"ר ולסר („פולס") גרוס, מראשי המערכת, אישר את הפירסום. עורך המדור מחק את שם המוען והנמען, הוסיף כותרת, „קבוצה מסוכנת", ומחק את שני הסעיפים האחרונים (המודפסים להלן באותיות שמנות).

בראש העמוד השני מופיעה הסיפרה הרומית 2, שהביאה לגילוי זהות הכותב.

הנוסח המלא של המכתב הוא:

שלמה רוזנבאום, רחוב גורדון 2 (ע"י הגב' ר. הלפרין), תל־אביב.
לכבוד מערכת „הארץ", רחוב מזא"ה 56, תל־אביב.

א.מ.נ.,

אודה לכם באם תפרסמו במדור המכתבים למערכת את מכתבי הבא:

המשבר המאכזתי הנמשך עכשיו ב„חרות" וביחוד בהרכב הנהלתה, מוכיח בעליל עד כמה עלולה קבוצת בנין להיות מסוכנת אם אי־פעם תגיע חלילה לשלטון. אדם צלול פשוט אינו מסוגל לתפוס את הדריפה ההיסטרית שבנין ואנשיו, ובראשם מר בן־אליעזר, רודפים את ח.כ. תמיר. מה היה סוף־סוף בוועידת חרות? במספר הצבעות על הרכב הנשיאות, וועדת המנדטים וכו' מצאו את עצמם נאמני בנין במיעוט. זה הכל. למן היום הראשון של הוועידה ועד רגע זה לא עשו ולא אמרו מר תמיר וחבריו דבר שהיה בו כדי לדחוף לקרע במפלגתם או ליצור מצבים חריפים. את המשבר, המתיחות ועל הכל ההתמודדות המסכנת את „חרות" (ואת גח"ל) יוצרים בנין ואנשיו, אשר כפי שמסתבר פשוט נרתעו מכושרו של תמיר והפופולאריות הרבה שלו ב„חרות" ומחוצה לה.

עתה הם עושים את הכל כדי להיפטר ממנו על־ידי הסיסמא „בלי תמיר" ועל ידי ארגון של „מחאות בסניפים". עכשיו ברורה לחלוטין גם המגמה האמיתית בטכניקת „ההתפטרות" של בנין.

הדריפה שהם מארגנים בין אנשיהם — אשר כמה מהם התגלו כוועידה כחמומי־מוח מסוכנים — נגד תמיר, על שהעז להשיב להתקפת בנין, מראה כיצד ינהגו בנין ואנשיו אם רק תינתן להם סמכות כלשהי במדינה, וחושפת את התכונות האמיתיות המסתתרות מאחורי הג'נטלמניות האבירית שלהם.

אין ספק שדרושה בישראל אלטרנטיבה למפא"י; אך כל איש תרבות ישוחרי־חופש חייב להתפלל שלא בנין יעמוד בראשה.

בכבוד רב, ש. רוזנבאום.

המכתב אשר שימש נושא לחקירה: הפרטים אשר גילו את הזיוף

חסיד נלהב של תמיר, חזר עימו לחרות. היה נוכח בוועידה, למרות שלא היה ציר בה. נחשב לאחד מעוזריו המקורבים ביותר של תמיר.)

מינצר מבקש לדבר עם רחל הלפרן בין ארבע עיניים. זו מסכימה.

מינצר: „קרה מיקרה מצער. השתמשו בכתובתך נגד בנין. אילו בעלך המנוח, ירמה, היה שומע דבר כזה, אז לפי מוסר־המנהיגות שלו היה קודם כל רוגז. אבל כשהיה מתברר לו שהמישהו נעשה בתום לב, הוא היה עוזר לשונה. לכן, אם ישאלו אותך אם גר אצלך אחד בשם רוזנבאום, תגידי בבקשה שהוא מקבל אצלך מכתבים."

רחל הלפרן נרגשת ביותר. היא חשה שמשהו אינו כשורה, שמסבכים אותה נגד רצונה.

(תיאור הדמות: רחל לבית ברקוביץ, נישאה להלפרן בארצות־הברית בשנת 1941, כשהוא היה בן 40. צנועה, שקטה, בעלת מושגים מפותחים מאד של הגינות ויושר. סולדת מכל דבר שריח בלתי־כשר נודף ממנו.)

הגב' הלפרן מוצאת עצה: „אני רוצה להתייעץ עם עורך־הדין תמיר. הוא ידיד־הבית. אבל לא, היום יום רביעי. הוא בודאי בכנסת."

מינצר (יודע שאסור לו לאבד זמן. החקירה יכולה להגיע בכל רגע לבית הלפרן. אינו יודע כי החקירה כבר הגיעה לפנינו): „את טועה. תמיר נמצא במשרדו. אני בא ישר ממנו. סיפרתי גם לו את העניין. הוא לא ידע על זה והתרגז."

(מוסיקת־רקע דרמאתית מבהירה לצופה כי כאן נעשתה שגיאה גורלית. כי מינצר סיבך את תמיר במישרין בפרשה. מה גם שנוכחים בשיחה שני עדים, ששמעו כי מינצר אומר שתמיר יודע על כל העניין.)

מינצר ניגש לטלפון, מתקשר עם תמיר. המזכירה אומרת שתמיר איננו. כעבור דקה מתקשר תמיר עצמו. רחל הלפרן מתחילה להסביר לו במה העניין, אך תמיר מבקש לקרוא לטלפון את מינצר. רחל הלפרן, בדיסקרטיות האופיינית לה, עוזבת את החדר. כעבור כמה דקות קורא לה מינצר, מוסר לה את השפופרת.

תמיר: „תעשי מה שאומר לך מינצר."

(מוסיקת־רקע, דרמאתית עוד יותר, מבהירה לצופה כי זוהי שגיאה חמורה נוספת. בזאת קשר תמיר את עצמו בגלוי לפרשה, נתן גיבוי מלא למינצר. מאותו רגע איבד את האפשרות הטאקטית לגער את חוצנו מהמכתב באופן סביר.)

רחל הלפרן (לאורח יעקובי, אחרי שהלך מינצר): „אני מתפלאת על תמיר. הוא אף פעם לא דיבר איתי בצורה כל־כך קצרה ופסקנית."

תמונה חמישית: שיחה עם בנין

אחר כך. האורח יעקובי הולך הביתה. השיחה בבית הלפרן מטרידה אותו. הוא מחפש בעתונות את המיכתב, כדי להבין במה המדובר. המכתב של „ש. רוזנבאום" מזעזע גם אותו. הוא מצלצל מייד לרחל הלפרן, תובע ממנה לספר את הכל לבנין.

רחל הלפרן מצלצלת למנחם בנין. היא מנסה להסביר לו שניצלו לרעה את כתובתה. בנין אינו נותן לה לסיים את המשפט, משסע את דבריה בג'נטלמניות עדינה.

בנין: „אבל גברת הלפרן, איש אינו חושד בך! אנחנו יודעים שהמכתב מזוייף!"

כג'נטלמן, המסרב לשמוע התנצלויות, ביחוד מפי אשה, אין בנין מרשה לה להמשיך בסיפורה — וכך נמנע ממנו לשמוע את ההשתלשלות הדרמאתית של ביקור מינצר.

(אותו זמן כבר מתחילים לדבר על המכתב בצמרת התנועה. אם התסריטאי הוא אוהד השבועון המסויים, הוא יכול כאן להכניס קטע של העולם הזה 1509, שהופיע ביום 3.8.66, ובו סופר לראשונה על המכתב, כלהלן: „מכתב למערכת **הארץ**, חתום בשם ש. רוזנבאום, הגדיר השבוע את בנין ואנשיו כקבוצה מסוכנת. כאשר ביררו במערכת **הארץ**, התברר כי הכתובת שמסר השולח זהה עם כתובתו של ירמיהו הלפרן המנוח... באותה כתובת אינו נמצא שום ש. רוזנבאום.")

עוברים שבועיים. אנשי בנין אינם פועלים, מכיוון שאינם יודעים דבר על ביקור מינצר. אנשי תמיר אינם פעילים, כי חשבו שהעניין נרדם.

רק רחל הלפרן אינה מוצאת מנוח. היא הבחינה בכך שבנין לא שמע את עיקר הדברים. היא שואלת את עצמה: מה היה ירמה הלפרן עושה במיקרה זה?

פלאשב־בק: תיאור דמותו של ירמיהו הלפרן. יליד 1901, סמולנסק, רוסיה. משפחה מיוחסת ביותר. אבי אשתו ממקורבי גאנדי, במאבקו הראשון בדרום־אפריקה. אחי אמו הוא הפרקליט בפרשת המרידה בסיירת **פוטיומקין**. חניך ג'מנסיה **הרצליה**, שלישו של זאב ז'בוטינסקי בהגנה על ירושלים ב־1921. מפקד העיר העתיקה. גמר בית־ספר לרבי־חובלים.

המפקד הראשון של ההגנה הלאומית, שהפכה לאחר מכן לצא"ל. מראשוני הבית"רים, חביבו של ז'בוטינסקי, מייסד בית־הספר הימי הראשון של בית"ר באיטליה, ובתור שכזה אבי הצי העיברי. ראש הארגון שפעל בבריטניה במלחמת־העולם השניה למען הקמת צבא עיברי. נלווה לז'בוטינסקי בשליחותו לאמריקה, שם נפטר המנהיג. פעל בשליחות האצ"ל באירופה ובאמריקה. דמות אנדתית עוד בחייו. גבוה, שב־שיער, תכול־עיניים, בעל עוגן מקועקע על זרועו, בעל משיכה עצומה לנוער, נחשב בעיני כל לסמל ההגינות, הפשטות, שונא קנוניות והתחכמויות. „אביר ללא חת וללא דופי."

תמונה שישית: החקירה מסתעפת

רחל הלפרן מחליטה את החלטתה הגורלית. היא פונה שוב לבנין, הפעם עומדת על כך שיקבל אותה. בבנין מקשיב, ושערותיו סומרות. מכיוון שאינו רוצה לעסוק בקנוניות,

(המשך בעמוד 16)